

Forslag:

Retningslinjer for Frifond organisasjon

Vedtatt av LNUs styre xx.12.2020, gjeldende fra 1.1.2021

1 Målet for støtteordningen

Formålet med Frifond er å stimulere barn og unges frivillige aktivitet og deltakelse lokalt, både gjennom frivillige organisasjoner og frittstående grupper og foreninger. Ordningen skal bedre rammebetingelsene for frivillige organisasjoners og grupper medlemsbaserte virke på lokalt nivå i hele landet.

2 Hvem kan få støtte

Organisasjoner som gjennom sine vedtekter og praksis kan vise til at:

- De er medlemsbaserte, demokratiske organisasjoner som har lokal aktivitet for barn og unge under 26 år, med et sentralledd og minst fem tilknyttede tellende lokallag, fordelt på minst to fylker, og har minst 200 tellende medlemmer under fylte 26 år i grunnlagsåret.

Organisasjoner med naturlig begrenset rekrutteringsgrunnlag gitt av organisasjonens formål må ha minst 100 tellende medlemmer fordelt på to tellende lokallag i to fylker i grunnlagsåret.

- Alle medlemmer i organisasjonen må ha fulle demokratiske rettigheter fra fylte 15 år, dvs. stemmerett, lik møterett, tale- og forslagsrett, og rett til å la seg velge som representant. Alle medlemmer, også de under 15 år, har reell mulighet til å påvirke organisasjonens beslutninger. Organisasjonens demokrati skal vurderes ut ifra et ideal om at medlemmene har beslutningsjevnlikhet, effektiv deltakelse, opplyst forståelse og kontroll over dagsorden og økonomi.

Organisasjonene må delta på det årlige, obligatoriske brukerseminaret.

Alle krav må være oppfylt i grunnlagsåret.

3 Hvem kan ikke få støtte

Organisasjoner som:

- er offentlige organer eller enheter, eller som har en aktivitet som er et offentlig ansvar eller tilbud
- er fortjenestebasert, basert på samvirkeprinsipper
- er registrert med en annen organisasjonsform enn "Forening/lag/innretning" i Brønnøysundregisteret
- er tilknyttet Norges idrettsforbund gjennom et av NIFs særforbund eller har formålet knyttet til idrett
- har en barne- og/eller ungdomsorganisasjon som allerede får Frifond-midler fra LNU eller Norsk musikkråd

En organisasjon kan kun motta støtte fra én Frifond-ordning, og organisasjoner hvor noen ledd har mottatt støtte i andre av Frifonds støtteordninger kan ikke motta støtte i Frifond organisasjon i samme kalenderår.

Retningslinjer Frifond organisasjon

Søkere som gjennom sitt formål, praksis eller samarbeid bryter eller motarbeider norsk lov eller menneskerettighetene kan bli vurdert som ikke støtteberettiget.

4 Hva kan støtten brukes til

Støtten skal gå til aktivitet i regi av lokallag. Lokallagene skal selv bestemme hvordan Frifond-støtten skal brukes, så lenge de brukes i tråd med organisasjonens retningslinjer for støtteordningen.

Sentralledet kan ikke legge føringer for lokallagenes bruk av midler. Støtte skal ikke brukes til lønn, innsamlingsaktivitet, for å bygge egenkapital, utenfor Norge eller på ulovlige rusmidler, alkohol og tobakk. Støtte skal ikke tilbakeføres til sentralledet, og skal ikke brukes til å finansiere sentralledets aktivitet.

5 Søknadsfrist

Søknadsfristen er 15. april.

6 Organisasjonenes bruk av midlene

Organisasjonens egne retningslinjer for bruk av Frifond-midler

Organisasjonene skal ha egne retningslinjer for bruk og fordeling av Frifond-midlene mellom lokallag. Retningslinjene må være vedtatt av et demokratisk organ og gjøres tilgjengelig for hele organisasjonen. Innenfor retningslinjene for Frifond organisasjon lager organisasjonene egne retningslinjer som må inneholde følgende informasjon:

- når og av hvem retningslinjene er vedtatt
- hvor stor andel av tilskuddet sentralledet beholder til administrasjon, maks 5 %
- frist for utbetaling av midler fra sentralledet til lokallagene
- frist for når lokallagene må bruke opp midlene
- beskrivelse av hvordan organisasjonen fordeler midlene mellom sine lokallag, inkludert fordelingsnøkkel dersom organisasjonen tildeler driftsmidler
- beskrivelse av klagerutinene organisasjonen har på fordelingen
- beskrivelse av hvilke rutiner og kontrollhandlinger sentralledet har som sikrer at lokallagene bruker midlene i henhold til LNUs retningslinjer. Kontrollhandlingene skal sannsynliggjøre ovenfor LNU at bruken av midlene har vært i tråd med formålet og LNUs retningslinjer.
- beskrivelse av hvordan lokallagene skal rapportere på bruk av midler til sentralledet

Organisasjonen kan også gi andre bestemmelser for lokallagenes bruk av Frifond-midler.

Frifond-midlene kan fordeles fra sentralledet til lokallag som ett eller flere av følgende:

- **Prosjektmidler:** Midlene tildeles etter søknad fra lokallagene
- **Driftsstøtte:** Sentralledet fordeler midlene mellom lokallagene ved hjelp av en fordelingsnøkkel. Fordelingsnøgkelen mellom lokallagene må være vedtatt og gjort kjent som en del av organisasjonens retningslinjer for bruk og fordeling av Frifond-midlene.
- **Oppstartsmidler:** Sentralledet fordeler en fast sum midler til nyoppstartede lag

Organisasjonens utdeling av støtte til lokallag

- Sentralledet skal utbetale midlene til lokallagene uten unødig opphold og senest innen 31. desember i tilskuddsåret.
- Organisasjonen skal kunngjøre Frifond-midlene overfor sine lokallag.
- Midlene skal være brukt opp av lokallaget senest 31. desember året etter tilskuddsåret. For søknadsåret 2021 skal lokallagene da ha brukt opp midlene innen

Retningslinjer Frifond organisasjon

31. desember 2022. Ubrukte midler og midler lokallaget ikke har rapportert på skal kreves tilbake av sentralledet.

- Lokallag skal ikke ha tilskudd fra flere tilskuddsår på konto samtidig.

7 Formelle krav til søknaden

Søknad og rapport skal leveres gjennom LNUs søknadsportal.

Søknaden skal inneholde:

- **Antall medlemmer i grunnlagsåret**
- Antall tellende medlemmer i grunnlagsåret
- **Antall lokallag i grunnlagsåret**
- Antall tellende lokallag i grunnlagsåret
- Organisasjonens interne retningslinjer for egen Frifond-forvaltning

LNU kan, når det er, eller har vært, tvil om søknadsgrunnlaget, kreve at søknaden vedlegges en særattestasjon fra revisor. LNU kan fastsette nærmere regler for slik særattestasjon for revisor ved behov.

Grunnlagstall kan ikke endres etter søknadsfristen er utløpt, og dokumentasjon på grunnlagstall må være klart innen søknadsfristen.

8 Definisjoner

Tellende medlem: Et tellende medlem har per 31. desember i grunnlagsåret frivillig og individuelt meldt seg inn i organisasjonen, er under 26 år, står i medlemsregisteret, har betalt kontingent for grunnlagsåret, har bostedsadresse i Norge i grunnlagsåret og har etter 15 år fulle demokratiske rettigheter i organisasjonen. Medlemmer under 15 år kan være innmeldt av foresatt eller verge.

En person kan ikke gjennom ett og samme medlemskap inngå i tilskuddsgrunnlaget til mer enn en nasjonal organisasjon.

Kontingent: Kontingenten skal være på minst 50 kroner for hvert medlem, og gjelde for maksimalt ett kalenderår. Ved familiemedlemskap teller hvert medlem som individuelt medlem, og kontingenten for familiemedlemskap skal være til sammen ikke mindre enn 100 kroner.

Kontingent kan ikke være betalt tidligere enn et halvt år før grunnlagsåret. Ved nyinnmelding siste halvdel av året kan likevel kontingent for innmeldingsåret og første hele medlemsår betales samtidig. Kontingenten må være betalt senest 31.12. i grunnlagsåret.

For organisasjoner som er organisert som en sammenslutning hvor lokallagene ikke bygger på individuelle medlemskap vil LNU gjøre en vurdering av hvorvidt de tilfredsstiller kravene til medlemsbasert virke. I denne vurderingen vil LNU bestemme hvordan man skal måle antallet tilsluttede personer. Som en generell regel vil elev- og studentmedlemskap telle som 1 % av et vanlig tellende medlem. Organisasjoner som baserer seg på individuelle medlemmer kan ikke samtidig søke om å få telle andre former for medlemskap.

Medlemmer i lokallag tilhørende Norges idrettsforbund er ikke tellende ved lokal kontingentinnkreving.

Tellende lokallag: Et tellende lokallag er laveste nivå av selvstendig, demokratisk enhet i organisasjonen per 31. desember i grunnlagsåret. Et lokallag skal ha minst fem tellende medlemmer, ha gjeldende vedtekter, eget styre valgt av og blant medlemmene, og minst én medlemsrettet aktivitet i tråd med formålet med ordningen. Valg av styret kan ikke avholdes sjeldnere enn annet hvert år. Tellende lokallag skal ha en selvstendig økonomi, og de må ha levert årsrapport til sentralledet.

Kommentert [JHA1]: Det er nyttig å vite for LNU hvor stor organisasjonen er, ikke bare hvor mange tellende medlemmer organisasjonen har. Dette er en endring tilbake til hvordan søknaden var i 2019 og tidligere.

Kommentert [JHA2]: Det er nyttig å vite for LNU hvor stor organisasjonen er, ikke bare hvor mange tellende lokallag organisasjonen har. Dette er en endring tilbake til hvordan søknaden var i 2019 og tidligere.

Kommentert [JHA3]: Selv om organisasjonene skal være sikre på at grunnlagstallene stemmer når søknaden sendes inn, ønsker LNU at organisasjonen sier ifra hvis man oppdager at man har søkt med feil grunnlagstall. Søknadsportalen tillater å endre tallene underveis i søknadsbehandlingen, men ikke etter at klagefristen på vedtaket har gått ut.

Retningslinjer Frifond organisasjon

Tellende lokallag hvor tre medlemmer eller færre er over 15 år, har dispensasjon fra kravet om eget styre valgt av og blant medlemmene.

Lokallag kan ikke inngå i tilskuddsgrunnlaget til mer enn en nasjonal organisasjon, og organisasjonene har ansvar for å sikre at deres lokallag ikke telles inn i grunnlaget for mer enn en organisasjon.

Lokallag som er tilknyttet Norges idrettsforbund i tillegg til å være tilknyttet et sentralledd som søker støtte fra Frifond organisasjon kan ikke regnes som tellende lokallag, og kan heller ikke motta Frifond-midler.

Grunnlagsår: Grunnlagsåret er året man søker om støtte på grunnlag av. Når det bes om antall tellende medlemmer eller tellende lokallag i grunnlagsåret, er det antall tellende medlemmer 31.12. det aktuelle året. For søknadsåret 2021 er grunnlagsåret 2019. Søknadsår og tilskuddsår tilsagnsår er begge det året søknaden leveres og støtte mottas.

Kommentert [JHA4]: Samkjøring av begrep, ingen praktisk endring

9 Dokumentasjonskrav

Organisasjonen må kunne dokumentere:

- Antall tellende medlemmer. Disse skal være ført inn i et sentralt medlemsregister, som må inneholde: Navn, bostedsadresse, fødselsår, eventuell tilknytning til lokallag og informasjon om betalt kontingent for hvert medlem per 31. desember i grunnlagsåret. Kontingenten må kunne spores tilbake til hvert enkelt medlem. Medlemmenes demokratiske rettigheter skal fremgå av organisasjonens vedtekter.
- Antall tellende lokallag. Tellende lokallag har levert årsrapport til sentralleddet. En årsrapport er et standardisert skjema innsendt til sentralleddet. Årsrapportene må inneholde: Lokallagets navn, kommune- og fylkestilhørighet, dato for valg av styre, styrets funksjonsperiode og navn og adresse på styremedlemmer per 31. desember i grunnlagsåret. Årsrapporten må være datert og signert av lederen for lokallaget, eller av to av styrets medlemmer. Årsrapporten må også inneholde en beskrivelse av minst en medlemsrettet aktivitet gjennomført i grunnlagsåret. Dersom lokallaget har egne vedtekter skal disse oppbevares sentralt.
- At støtten er fordelt og brukt i tråd med retningslinjene for støtteordningen. Her må lokallaget ha bekreftet at midlene er brukt opp, og at de er brukt i tråd med retningslinjene. Dette kan gjøres ved et enkelt regnskap som viser hva lokallaget har fått tildelt og hva støtten har blitt brukt til.
- At kontingent er innbetalt i tråd med retningslinjene.
 - Sentralleddet skal oppbevare dokumentasjon for tellende medlemmers innbetalte kontingent, både for sentral og lokal innkreving.
 - Kontingentinnbetaling skal kunne spores tilbake til det enkelte medlemmet.
 - Ved kontantbetaling skal medlemmet signere på at hen har betalt kontingent til organisasjonen for det aktuelle grunnlagsåret. Kontingentinnkrevingen skal også merkes med dato for innbetaling, hvilke år det betales for og hvor mye som er innbetalt. Det skal dokumenteres at innbetalingen har nådd sentralleddet.
 - Ved lokal innkreving skal lokallaget føre oversikt over medlemmene, og samme dokumentasjonskrav for tellende medlemmer stilles som ved sentral innkreving. Medlemslisten skal signeres av lokallagsleder eller to styremedlemmer og sendes til sentralleddet sammen med årsrapporten.

10 LNUs behandling av søknaden

Veiledning av søkere gis i god tid før søknadsfrist. Søkere er selv ansvarlig for å fylle ut all etterspurt informasjon i søknadsportalen.

Retningslinjer Frifond organisasjon

Organisasjonene som har fått godkjent sine grunnlagstall og er støtteberettiget i støtteordningen mottar en sum sammensatt av:

- Et grunntilskudd på maksimalt 75 000 kroner. Grunntilskuddet kan ikke være større enn det variable tilskuddet. Dersom det variable tilskuddet er under 75 000 kroner, vil grunntilskuddet være like stort som det variable tilskuddet.
- Et variabelt tilskudd der 40 % er utregnet på grunnlag av antall tellende lokallag i grunnlagsåret og 60 % er utregnet på grunnlag av antall tellende medlemmer i grunnlagsåret. Ingen søkerorganisasjon kan motta mer enn 7,5 % av den totale potten i Frifond organisasjon forvaltet av LNU.

Innen fire uker kan organisasjonene forvente å få et vedtak på om de oppfyller inngangskriteriene for støtteordningen, og hvilke grunnlagstall som eventuelt godkjennes.

Utregning av tildelingssum til hver organisasjon og utsending av [informasjon om vedtak på tildelingssum](#) skjer når LNU har mottatt årets tilsagnsbrev fra Kulturdepartementet.

LNU kan i enkelttilfeller innvilge unntak fra bestemmelser i retningslinjene. Dette må søkes om. En slik søknad [sendes på melding til saksbehandler leveres sammen med ordinær søknad innen søknadsfrist, etter at ordinær søknad er levert i søknadsportalen.](#)

11 Signering av tilsagnsbrev

Ved tilsagn får organisasjonen et elektronisk tilsagnsbrev som må signeres i søknadsportalen av daglig leder eller den styret bemyndiger innen fire uker etter tilsagnet er gitt. Dersom det ikke er signert innen fristen kan tilsagnet bortfalle.

Hele tilskuddet utbetales når LNU har mottatt korrekt utfylt tilsagnsbrev. Det er en forutsetning for å få utbetalt innvilget støtte at søker har ferdigstilt rapportering på tidligere tilskudd fra LNUs støtteordninger, [og at eventuelle krav er betalt.](#)

12 Rapportering

Organisasjoner som mottar støtte forplikter seg til å levere rapport i tråd med tilsagnsbrevet innen 1. mars 2022.

13 LNUs rett til innsyn og omtale

LNU skal hvert år besøke minst 20 % av mottakerorganisasjonene. Alle organisasjoner skal besøkes etter deres første år som mottaker.

LNU har rett til innsyn i relevante regnskapsbilag. Ved mistanke om mislighold eller om at tilskudd er gitt på falskt grunnlag, kan LNU kreve at organisasjonen framlegger ytterligere dokumentasjon enn det som kreves ved normal rapportering for å avkrefte en slik mistanke.

Organisasjonene skal ved kontroll kunne legge frem:

- Dokumentasjon for oppgitt antall tellende medlemmer og tellende lokallag, og at disse tilfredsstiller kravene i retningslinjene
- Dokumentasjon for at midlene er fordelt og brukt i tråd med retningslinjene
- Alle relevante regnskapsbilag
- Organisasjonens oversikt over tillitsvalgte
- Godkjente årsregnskap og årsberetninger
- Organisasjonens vedtekter

Organisasjonene skal oppbevare ovennevnte dokumentasjon i minst fem år etter rapporteringsfristen.

Riksrevisjonen og det departement/direktorat som finansierer støtteordningen har rett til innsyn for å kontrollere at tilskuddene er brukt etter forutsetningene.

Kommentert [JHÅ5]: Tildelingssummen beregnes automatisk ut fra grunnlagstallene i søknaden. Derfor spesifiserer LNU her at godkjenning av inngangskrav og grunnlagstall er selve vedtaket, mens informasjon om tildelingssum kun er en opplysning. Organisasjonene skal kunne klage på alle vedtak i LNUs støtteordninger, i denne støtteordningen går vedtaket på inngangskrav og grunnlagstall, ikke tildelingssum.

Kommentert [JHÅ6]: Dette er kun for å spesifisere fremgangsmåte for hvordan man søker om unntak.

Kommentert [JHÅ7]: Det er vanlig praksis i LNU at en organisasjon må ha betalt eventuelle utestående krav i samtlige av LNUs støtteordninger, før man kan få utbetalt ny støtte.

Retningslinjer Frifond organisasjon

LNU har rett til å offentliggjøre hvor mye støtte hver organisasjon mottar og informasjon om aktivitet som er støttet av støtteordningen. LNU kan også ta kontakt med pressen for å skape oppmerksomhet rundt aktivitet eller støtteordningen. Dette vil skje etter dialog med mottakerorganisasjonen.

14 Tilbakeholdelse og tilbakebetaling av midler

LNU kan kreve tilbake eventuelle restmidler. Restmidler er både midler som ikke ble delt ut til lokallag fra sentralledet, midler lokallagene ikke har brukt opp og midler lokallagene ikke har rapportert om innen fristen. Restmidler **i lokallagene** skal kreves tilbake av sentralledet i organisasjonen. Sentralledet kan søke om å få overført restmidlene til året etter, og dele disse ut på nytt, **ved å sende en melding til saksbehandler**. Det kan ikke tas ut administrasjonsandel av restmidler som godkjennes delt ut på nytt.

Kommentert [JHÅ8]: Spesifisering, ingen praktisk endring

Kommentert [JHÅ9]: Spesifisering av fremgangsmåte

Eventuelle renteinntekter skal ikke rapporteres om, og kan beholdes av organisasjonen.

Dersom søker bevisst har gitt LNU feil opplysninger om grunnlagstall eller organisasjonen, vil LNU anse at eventuell støtte er gitt på falskt grunnlag.

LNU har rett til å holde tilbake støtte dersom det er mistanke om at organisasjonen har misligholdt midler fra denne eller andre av LNUs støtteordninger, eller at støtte fra denne eller andre støtteordninger er gitt på falskt grunnlag. Dersom slik mistanke bekreftes kan vedtak om støtte bortfalle.

Ved mislighold av midler, ved midler som er gitt på falskt grunnlag, ved mangelfull rapportering i denne støtteordningen eller ved brudd på retningslinjene, kan LNU kreve hele eller deler av støtten tilbakebetalt fra søkeren. LNU kan også vedta å ikke behandle søknader fra organisasjonen over et gitt tidsrom til forhold i organisasjonen er avklart, og LNU er trygg på at eventuelle tilsagn forvaltes på en forsvarlig måte. LNU vil også kunne knytte mislighold av midler til sentrale personer/aktører, og dette kan få konsekvenser for søknader fra andre grupper/organisasjoner hvor disse er involvert.

En organisasjon som viser klanderverdig opptreden i forhold til støtteordningen, kan helt eller delvis utelukkes fra støtteordningen i inntil to år etter en nærmere vurdering. Ved denne vurderingen skal det blant annet legges vekt på om organisasjonen også tidligere har tilegnet eller forsøkt å tilegne seg uberettiget tilskudd, størrelsen på eventuelt uberettiget beløp og skyldgraden for øvrig.

15 Klageadgang

Det kan klages på vedtak gjort av LNU. Skriftlig klage skal sendes via søknadsportalen innen tre uker etter at vedtak er sendt fra LNU. Siste klageinstans for støtteordningene er LNUs klageutvalg.